

Nationer ville være ulovlig efter pagtens artikel 2 (7), idet Tibet var en integrerende del af Kina.

Spørgsmålet om bestemmelsen af Tibets stilling, og om det var autonomt eller ikke, gav anledning til tvivl i nogle delegationer. De Forenede Staters repræsentant udtalte, at FN var kompetent til at give udtryk for alvorlige krænkelse af menneskerettighederne.

Den finske repræsentant udtalte bl. a., at Folkerepublikken Kinas fraværelse gjorde debatten ensidig og formålsløs.

Ved debattens slutning vedtoges et resolutionsforslag, fremsat af Irland og Malaya. I dette forslag henvises der indledningsvis til pagten og menneskerettighedserklæringen og til det tibetanske folks ret som alle andre til borgerlig og religiøs frihed; erindres om dette folks særlige kulturelle og religiøse arv og traditionelle autonomi; udtrykkes bekymring i anledning af meddelelser bl. a. fra Dalai Lama'en om undertrykkelse af folkets grundlæggende rettigheder og frihed; beklages den virkning disse begivenheder har i retning af en forøget international spænding på et tidspunkt, hvor de ansvarlige ledere alvorligt bestræber sig på at formindske spændingen.

Resolutionen udtaler derefter forsamlingsens tro på, at respekt for de nævnte rettigheder er af væsentlig betydning for fred og lovmæssige tilstande, og påkalder respekt for det tibetanske folks fundamentale rettigheder og dets karakteristiske kultur og religion.

Plenarforsamlingen vedtog resolutionen den 21. oktober 1959 med 45 stemmer for, 26 imod, medens 9 undlod at stemme, bl. a. Finland. De øvrige nordiske lande stemte for.

19. Spørgsmålet om fredelig udnyttelse af verdensrummet.

(Dagsordenens punkt 25).

Sovjetunionens repræsentant erklærede over for 13. plenarforsamling, at hans land ikke ville deltage i møderne i ad hoc komiteen vedrørende fredelig udnyttelse af verdensrummet (sml. beretningen fra 13. plenarforsamling, spalte 535-540).

Ved indledningen til debatten i første udvalg om dette dagsordenpunkt den 11. december 1959 udtalte udvalgets formand,

at private forhandlinger, som var foregået mellem de i sagen mest interesserede delegationer, tydede på, at der var opnået positive resultater.

Som grundlag for debatten forelå ad hoc komiteens rapport, indeholdende et teknisk og videnskabeligt samt et juridisk underudvalgs beretninger.

De Forenede Staters repræsentant, *Cabot Lodge*, henviste til rapporten og meddelte, at USA i samarbejde med andre stater havde udarbejdet et resolutionsforslag vedrørende nedsættelse af et udvalg på 24 medlemmer. Der var omsider opnået enighed med Sovjetunionen om sammensætningen af dette udvalg. Han anbefalede et forslag fra Sovjetunionen om en international videnskabelig konference under FN's auspicer. Efter belgisk forslag skulle heri deltage interesserede medlemmer af FN og særorganisationerne. Han fremhævede den politiske betydning af, at udveksling af videnskabelige data om verdensrummet, som var indledt under det internationale geofysiske år, var blevet fortsat og omtalte i øvrigt udførligt de opgaver, der ville foreligge for en konference om verdensrummet.

Sovjetunionens repræsentant, *V. Kuznetsov*, udtalte bl. a., at Sovjetunionen tillagde studiet af verdensrummet i fredelig hensigt og udvikling af det internationale samarbejde på dette område den største betydning. Han henviste til de resultater, som Sovjetunionens videnskab har opnået, også i forbindelse med programmet for det internationale geofysiske år.

De Forenede Nationer havde imidlertid endnu ikke udnyttet sine muligheder for at organisere internationalt samarbejde på dette område; FN havde ikke været i stand til at oprette et virkelig internationalt organ, som kunne sikre ligeligt samarbejde med alle lande.

Imidlertid ville den sovjetiske delegation ikke grave i fortiden, men man ønskede lige betingelser for dem, der ville bidrage til den fælles sag. Han var tilfreds med, at denne indstilling havde vundet forståelse hos andre deltagere i drøftelserne om sammensætningen af det pågældende FN-udvalg, således at det var blevet muligt at forelægge FN et resolutionsudkast.

Efter at endnu en række talere, deriblandt den svenske delegationsformand, *fhv. mini-*